

Churchillaan 78

Honk

De wijk Zuiderhout hoorde vroeger bij de gemeente Heemstede. Door de snelle inwonergroei van Haarlem werd de wijk in 1927 geannexeerd. Haarlem kreeg daarmee meer ruimte en prachtige groene wijk met grote huizen en het bekende Tuinwijk-Zuid van de architect Han van Lochem. Vandaag de dag een geliefde locatie om te wonen.

Vroeger was deze wijk de plek van de grote buitenplaatsen Ooster- en Zuiderhout. In 1899 kwam de toen vervallen buitenplaats Oosterhout in handen van een Amsterdamse zakenman. Hij verkavelde de grond om er zo rond 1911/1912 grote huizen op te bouwen. Leonard A. Springer, de beroemde landschapsarchitect van toen, ontwierp het plan voor de straten en het groen in de wijk. Kenmerkend in het ontwerp van Springer zijn zijn geliefde gebogen lanen, waardoor je geen einde kon zien en het steeds een verrassing bleef van wat er om de hoek is. Dit patroon van gebogen lanen vinden we nog altijd in het gebied terug.

Behalve de buitenplaats Oosterhout werd ook het buiten Zuiderhout aan het begin 20ste eeuw toegevoegd aan de nieuwe te bebouwen wijk.

Er staan hier veel huizen gebouwd door architect J.B. van Loghem (1881 – 1940). In zijn beginperiode bouwde hij vooral grote huizen. Doordat zijn vader veel invloed had op de nieuwbouw in de wijk kreeg hij vaak, op zijn voorspraak, bouwopdrachten, zoals twaalf vrijstaande landhuizen, een huis met twee geschakelde woningen, een huis met drie geschakelde woningen en uiteindelijk het bekende Tuinwijk met 86 geschakelde woningen rondom twee binnentuinen. Van Loghem werd tussen 1910 en 1940 één van de vernieuwers in de Nederlandse architectuur en sterk voorstander van het Nieuwe Bouwen.

Een vroeg voorbeeld van een landhuis ontworpen en gebouwd door Van Loghem staat aan de Churchillaan (voorheen Middenlaan) op nummer 78. In het huis is ter hoogte van de eerste verdieping een gevelsteen van Jan Bronner te zien. Van Loghem werkte meerdere malen met hem samen. De steen vertoont een vogel op zijn nest in een boom. Aan de onderkant is de tekst opgenomen: "HONK".

Bronner (1881 – 1972) wordt wel beschouwd als de grondlegger van de Groep van de figuratieve abstractie, ook wel "De Groep" genoemd. Hij heeft een stempel gedrukt op de na hem volgende generatie beeldhouwers en is van groot belang geweest voor de figuratief abstracte schilder- en beeldhouwkunst.

Door het vrij kleine bouwperceel is het huis, om de gewenste ruimte te krijgen, hoger opgetrokken dan het buurpand.

Bron: Op de fiets langs Van Loghem – Jaarlijkse burendag d.d. 22-9-2018